

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Ivre Ac Potestate Romanorum Pontificum,
Imperatorum, Regum ac Episcoporum**

Alvarez Guerrero, Alfonso

Coloniae Agrippinae, 1586

VD16 A 2069

De Imperio, & de translatione imperij ad Germanos. cap. lvi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63477)

744 SPEC. SVM. ROM. PONT.
 Puteo in tractatu de syndica, scribendo de excessibus Im-
 peratoris dicti Imperator excedit xj. modis; ad quem re-
 mitto. Et quis in electione Romani Pontificis excede-
 bant, fuit sublata potestas eligendi, vt in cap. quia sancta
 verum. lxiij. distin.

DE IMPERIO, ET DE TRANSLA-
 tione Imperij ad Germanos.
 Cap. LV I.

S V M M A R I V M.

- 1 Per quem, & qua de causa, Imperium ad germanos transla-
 tum fuerit.
- 2 In actu Imperatoris que & quos requirantur.
- 3 Tria recipit ab ecclesia Imperator. Item & quod duplici corona
 ronetur, & à quibus personis sibi corona imponatur.
- 4 Quo tempore translatum fuerit Imperium a Graciano Germa-
 nos, in persona Caroli.
- 5 Papa in specialem filium Imperatorem recipit.
- 6 Romanorum Rex, antequàm in Imperatorem coronatus
 utrum administrare possit.
- 7 Quanta fuerit Caroli. V. Imp. clementia, ignoscendo illi, qui
 tra ipsum rebellionem commiserant.
- 8 Qui fuerit primus, & secundus Imperator.
- 9 A Christo Imperium approbatum fuit.
- 10 Imperator Constantinopolitanus vniuersalis erat Imperator
 tam Romanorum quam aliarum prouinciarum.
- 11 Reges à quo debent coronari. Possunt etiam Imperator eligi
 in natione. Item liberali, gratioso, & non auarus esse debet.
 & per Papam in aliquibus corrigi potest.
- 12 Vacante Imperio, cui nunc compesas iurisdiclio in tempo-
 ribus.

Imperium de celo Deus constituit, vt in difficilib. questionibus, & negocijs disponat, & bonas decisiones aptet, secundum naturæ veritatem. Ita Speculator in procemio, vers. ceterum, & vide Felyn. in ca. nouit de iudic. Et test. notandum, quod Imperium fuit translatum ad Germanos per Papam Stephanum tertium, ex causa, quia Imperator Græcorum, seu Constantinopolitanus noluit defendere ecclesiā Romanam tunc oppressam ab Astulpho Rege Longobardorum. Ita Abb. in cap. per venerabilem. de electio. vbi dicit, quod Papa priuauit dictum Imperatorem, & imperium transiit in Germanos, dando potestatem septem principibus Alemanie, quorum tres sunt prelati, ceteri vero laici: quos notat gloss. in cap. ad Apostolicæ, de re iudic. lib. vi. & isti nunc appellantur electores Imperij. Et vnus est Archiepiscopus Maguntinus, Alius Colonienfis, Alius Treuerenfis. Et quatuor laici. Vnus est comes Palatinus, Alius dux Saxonie, Alius Marchio Brandeburgensis, & Rex Bohemie, olim dux. Et ibi Dominicus dicit, quod electio Imperatoris spectat ad electores de iure, & consuetudine antiqua. allegat text. in ca. venerabilem. de electione. Item est notandum, quod si electores imperij sunt negligentes in eligendo Imperatorem, Papa eos debet monere, vt infra certum terminum eligant. & tunc eis non eligentibus ad Papam deuolueretur electio. doct. in dict. cap. per venerabilem. Et notat in cap. cum ecclesia, de electione. † Et quatuor exiguntur in actu 2. Imperatoris, primum est personæ approbatio. Secundum inunctio. Tertium consecratio. Quartum Imperij coronatio. Et primo eligitur in Regem Romanorum. Secundo electio cum decreto presentatur Papæ. Tertio examinata electio, & persona approbata in Regem assumitur. Quarto promouendum in Imperatorem pronuntiatur. Hæc omnia approbantur secundum Ioann. de Imo. ex tex. in clem. Romani principes. de iureiurando. & ibi dicitur, † quod Imperator tria recipit ab ecclesia, scilicet inunctionem, & diadema imperij. glo. querit in d. clemen. 3. quod Imperator tria recipit ab ecclesia, & respondet, quod triplici corona coronetur Imperator; & respondet, quod

triplici. Prima est ferrea; secunda argentea; tertia de auro puro. Primam recipit ab Archiepiscopo Colonienſi Aquisgrani eiufdem dioceſis. Et quia ferrea eſt, & ferrum ſignificat fortitudinem; designat dicta corona, quod debet eſſe fortis conculcando rebelles, & infideles. Secundam recipit ab Archiepiscopo Mediolanenſi, in ciuitate Modicinenſi. Et dicta corona eſt argentea, quæ ſignificat munditiam, & claritatem; quia ita debet eſſe, qui præſt imperio mundus à vitijs, & clarus virtutibus. Tertiam recipit in eccleſia ſancti Petri à Papa, ad altare ſancti Mauricij: quia autem aurum eſt omnibus metallis preſcioſius, & excellentius, dicta corona eſt aurea, & designat Imperatorem debere eſſe in potentia, & iuſtitia excellentiorem alijs Regibus, & principibus, & debet eſſe catholicus. Et corona Imperij datur in ſignum victoriæ, & magni muneris temporalis. Et interdum eſt ſignum regni ſpiritualis. Sed aliqui dicunt, quod prima eſt argentea, ſecunda ferrea; & ſic hodie ſeruatur. de hoc vide Cardin. in d. clemen. verſi. vlti. Et ita fuit obſeruatum in coronatione noſtri inuictiſſimi Imperatoris. † Et eſt notandum, quod in perſona Caroli fuit facta translatio Imperij à Græcis in Germanos, Anno domini. Dccl. ſecundum Cardina. in clemen. j. de iur. iur. ſed Bertachinus in parte, Imperium, dicit, quod fuit anno domini. Dcclxiij. quo tempore fuit Stephanus Papa tertius, qui imperium Carolo intulauit: ſed diadema recepit anno domini. Dccciiij. quo tempore fuit Leo Papa tertius à Romanis captus, & excæcatus, & incarceratus; qui cum Dei miraculo ſanus euaiſſet, ad Carolum Magnum perrexit. Ab eo honorifice ſuſceptus Papa Carolū ſecum Romam duxit, cuius præſidio ſuos inimicos puniuit, & Carolo diadema imperij conceſſit; in quem prius Stephanus tertius imperium tranſtulit; poſtquam in Francia annos quattuor, & triginta regnaſſet; ex Pipino patre, & Berta matre natus imperauit annis quattuordecim. Aquisgrani obiit, & ſepultus eſt. Item Imperator vngitur ſacro oleo, vt in c. vno. de ſacra vñctione; & per Cardinalem Hoſtenſem, qui ſuper hoc eſt priuilegiatus, vt notat Hoſtienſis in d. c. venerabilem. Sed Cardin. in dicta clementij. ver.

ver. nos itaque, dicit, quod Papa suis manibus consecrat Imperatorem, & inungit; & ei coronam imponit: quod intelligitur, si est præsens Romæ, alias hoc fit per manus legatorum Papæ. † Et Papa recipit Imperatorem in speciale filium, vt notat. in c. j. de verbo. signifi. & dicit Cardina. in dicta clemen. in. §. ceterum, quod proceditur hoc ordine in promotione Imperatoris. Primo eligitur in Regem Romanorum, deinde electio cum decreto Papæ præsentatur, de cuius substantia vide ad hoc. lxi. dif. c. Episcopus. Et formam decreti ponit Spec. de electio. §. j. ver. celebrata igitur. vide etiam Card. in d. clem. ver. itaque. Tertio examinatione canonica per Papam facta, & persona approbata in Regem à Papa sumitur. Quarto promouendus in Imperatorem pronuntiatur. Quinto inungitur. Sexto consecratur. Septimo Imperator coronatur. ita Cardina. in dicta clemen. in. §. ceterum. in principio. Et Imperator iuratur seruare fidem catholicam; & debet astringi iuramento de hæreticis persequendis, vt in auth. statuimus. de Episco. audien. & c. ad abolendam. de hæreticis. Et est notandum, quod quando Imperator consecratur, non suscipit ordinem, vt aliqui intelligunt. de hoc vide in c. Valentinianus. lxiij. dif. & ff. de rerum diuifio. l. sacra. Et ideo consecratio quoad hoc sumitur improprie. Et de supradictis nota Imperatorem fore Papæ subiectum, tanquam suscipiente ab illo dignitatem. Et est notandum, quod Imperator iurando tangit sacra, & sic corporaliter iurare debet: & iurabit, vltra superius iam dicta, quod debet esse defensor ecclesie. Solent docto. mouere quæstionem † an Rex Romanorum antequam sit coronatus in Imperatorem possit administrare, & dic, quod sic potest administrare, prout arguit gloss. in dicta clemen. in vers. porro, in verbo, Reges. Ex quo habes vnum admirabile, quod duo ministrent, tanquam Reges Romanorum. & vide Card. in clem. j. de iur. iuran. vbi ipse dicit, quod potest administrare. vide etiam lo. de Imo. in dicta cle. vbi ipse affirmat prædictam opinionem, & allegat multa iura. Abb. in c. venerabilem. de electione. querit, nunquid electus in Imperatorem possit illico administrare antequam coronetur, & approbetur, & di-

cit; Olim erant variae opiniones, sed hodie receptum est consuetudine, vt statim administret; & si plures sunt electi in discordia, quilibet administrat; sed validitas gestorum dependet à futuro euentu, & Specula. in titu. de rescripti presentatione. §. ix. ver. item quod obtentum est ab Imperatore nondum coronato, tenet, quod Imperator etiam ante confirmationem aliquam, ex sola principum electione, verus est Imperator, & potest administrare, Et ibi dicit, quod valet donatio facta per Rodolphum Regem Alemannie nondum coronatum, quæ donatio fuit facta ecclesie Romanæ de ciuitate Bononia & eius districtu, ac de tota Romandiola. Bar. etiam in extrauaganti, ad reprimendam, in v. colum. dicit; Nota diligenter, quod Imperator ante coronationem habetur generalis dominus; si enim esset priuata persona, in eum facientes non inciderent in l. maior. Et sic potest administrare, & dare priuilegia. Et sic cessat disputatio Iacobi de Aretio, quam ponit Cynus in l. bene à Zenone. C. de quadri. præscrip. Potest etiam facere concessionem, vt patet ex literis domini Caroli Imperatoris communi Perusij. † Et etiam Carolus noster Quintus Romanorum Imperator cōdidit constitutionem, & nouam legem ante coronationem, parcendo illis, qui contra eum commiserant rebellionem; & in promulgatione di. legis clementia sua manifesta fuit. Bald. etiam in titulo de pace Constan. §. hoc quod nos, dicit, quod Imperator ante coronationem potest concedere priuilegia. Sed omnimodo vide Philipp. Corne. in iij. volu. in j. consilio. vbi dicit, quod legitimatio Imperatoris nondum coronati valet; & etiam potest concedere rescripta, reprobando Salice. Et dicit istam esse communem opinionem legistarum; allegat etiam plura fundamenta, & dicit; Item prodero, quod illa omnimoda potestas in Casarem primum Imperatorem, extitit translata, vt in authen. vt præponatur nomen Imperatoris, in princip. colla. v. vbi probatur, quod Casar fuit primus Imperator, & Octavianus Augustus fuit secundus; à quibus omnes posteri Imperatores denominati fuerunt, vt probatur in proœmio. ff. rum, super rubr. & in proœ. C. super rubr.

Et de isto Octauiano loquitur illud Euangelicum: Exi-
uit edictum a Cesare Augusto, ut describeretur vniuer-
sus orbis. Et est notorium, quod Caesar coronam nunquam
assumpsit, & habebat omnimodam iurisdictionem. † Et
Christus, qui approbavit Imperium per illa verba, dum di-
xit: quæ sunt Caesaris, reddite Cesari, nec coronauit Tibe-
rium, tunc tertium Imperatorem, sed sibi concessit Imper-
ium sub nomine Caesaris, qui nunquam extitit corona-
tus. Et licet Papa (ut iam dictum est) approbavit potesta-
tem Imperialem, non reperitur legibus antiquis, quod
Imperator coronetur à Papa. † Et apparet, quod Im-
perator Constantinopolitanus erat Imperator vniuer-
salis tam Romanorum, quam aliarum prouinciarum.
Sed non veniebat Romam pro corona, sed ad sui bene-
placitum assumebat. Cum hoc tamen semper potestas
confirmandi fuit apud Dominum Papam, qui est vica-
rius filij Dei: verumtamen quoniam Imperatores illi
priores infideles fuerunt, id non cognoscebant. Primi ve-
ro illi Christiani post Constantinum paulatim eruditi sunt,
ut denique cognoscerent fontem authoritatis suæ Deum,
permanum summi Pontificis, cuius Imperator est quis, si-
cut alij Reges, & omnes Christiani populi sunt oues pas-
cuae eius. Et ita denique Pontifices exercere coeperunt en-
tium constituendi & coronandi Imperatoris facultatē.
De alijs me remitto ad dictum Philippum Corne. in dicto
consilio, in quarta columna. Et Iustinianus Imperator
in l. bene à Zenone, C. de quadrienniali prescriptione,
condidit illam legem, quæ sui natura nulla negotia præte-
rita terminabat, nisi quatenus legislator volebat ad præte-
rita specialiter trahi: voluit, quod ad præterita vsque ad
infulas susceptas traheretur, prout expressè ita standum.
Nam etsi ad præterita per annum, vel biennium, idem di-
cendum fuisset, quod etiam ad præterita traheretur; nulla
ratio arcebat, quod traheretur ad alienationes ipsius legis
conditoris, & ad alienationes successorum, quam ad alie-
nationes prædecessorum principum. Et tamen non trahi-
tur ibi nisi ad alienationes factas, postquam ipse legisla-
tor suscipit infulas, ut est ibi expressum in fine literæ.

Vnde patet, quod non ad omnia præterita trahitur, sed quatenus placuit legislatori: nec enim urgentem rationem habemus, quare voluit ad præterita trahi, nec quare illud præteritum tempus limitavit, sed succedit illud, quod habetur in l. quod principi placuit. & in l. non omnium. ff. de legi. & vide de hoc etiam prædictum Phil. Corne. egregio loquentem in j. volu. consi. clxxviij. Et sic nostra quaestio remanet expedita.

- 11 † Item Imperator debet coronare omnes Reges, vti glo. singularis in cap. in apibus. vij. qua. st. j. Et potest Imperator eligi de omni natione. Abb. post Cardin. in clem. venerabilem. de electio. & debet esse liberalis, & graciosus, & non avarus. Bal. in l. & in legatis. in fine. C. ad l. falcid. & in l. vnica. §. fin. C. de cadu. tollen. Et in aliquibus potest corrigi per Papam. Inno. in c. j. de officio ordinarij. Abb. post gloss. in cap. venerabilem. de electio. & vide text. in c. ad Apostolicæ. de re iudic. Item Imperator non appellat aliquem dominum. Bald. in l. secundum. C. de contrahen. & commi. stipu. & non potest Imperator concedere privilegium omnimodæ exemptionis, quia videtur destruere Imperium, Abbas in cap. cum non liceat. de præscrip. Sed potest concedere gratiam de plenitudine plenæ potestatis, ex causa, quæ præsumitur ex clausula, ex certa scientia. Abb. in cap. olim de re iudic. Sed Imperator non solum potest delegare causas civiles, sed etiam criminales. ita Inno. in c. in Archiepiscopatu. de raptori. & potest tollere solemnitates iuris. Speculato. in titu. de lega. §. iij. versic. sed nunquid legatus. Sed tenetur seruare conventiones, & pacta, & contractus. Cin. & Bart. in l. digna vox. ff. de legi. Sed non arctatur ad serias. Specula. in titu. de feri. §. j. versic. est autem. Et Imperium, & Papatus simul esse possunt, quia vnum subordinatur ad alterum. Cardin. in clem. j. §. fin.
- 12 in §. de iureiurando. † Et est notandum, quod vacante Imperio iurisdictio eius competit Papæ etiam in temporalibus, vti in cap. licet ex suscepto, de foro competent. Cardin. in clem. ij. §. fin. de re iudicata. hoc est verum in Papa, non autem in legato eius. Cardina. vbi supra. & quomodo hoc intelligatur, vide supra in isto Speculo. Et quibus

bus modis Imperator cassetur, vel deponatur, vide Hostien. in cap. mibi, de iureiurando. & notat. in cap. ad Apostolicam, de re iudicata, vide textum in cap. alius. xv. quæst. vj. & vide gloss. in cap. si Papa. xl. distinct. & vide supra in cap. xvj. Et sic ad honorem Dei remanent expeditæ materiæ præsentis Speculi nostri. Et si electores sunt negligentes, vel discordant, electio Imperatoris deuoluitur ad Papam. & multa de Imperatore videbis in tractatu de Imperatore Castaldi Perusini, qui multa scripsit, licet confuse, & inordinate. & de excessibus Imperatorum videbis Paridem de Puteo in tractatu de syndicatu. Et an Imperator habeat potestatem suam à Deo immediate, an mediante summo Pontifice, vide Michaellem in suo tractatu de regimine mundi, in secunda quæstione principali, in decimo volumine tractatum, folio. ccx. & vide in capitulo xvj.

DE CATHOLICIS, ET RELIGIOSIS
ritibus, qui in religione Christiana versantur. Cap. LVII.

S V M M A R I V M.

- 1 Quotuplex sit monachorum genus, assereus se Christum sequi, remissiuè.
- 2 Religiosorum regule quæ & quot sint.
- 3 Humiliatorum ordo unde originem traxerit.
- 4 Trinitatis ordo quo tempore inceperit.
- 5 Militares ordines sintne ab Ecclesia comprobati, & qui sint.

Antoninus Archiepiscopus Florétinus in sua summa in tertia parte, tit. xvj. c. j. & ij. colligit triplex esse monachorum genus, qui se Christum sequi dicunt.

Primi sunt Serobitæ in libertatis spiritu discurrentes, & degentes, qui in Chalcedonenſi concilio reprobati fuerunt, vt cap. quidam monachi. xvj. quæst. j.

Bbb 5 &